

ด่วนที่สุด

ที่ กษ 1304/ 45834

สพ. 1004
วันที่ 29 พ.ค. 58
เวลา 15.50 น.

รับเลขที่: 6030
วันที่: 29 พ.ย. 2538
เวลา: 14.30

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ 10200

09 พฤศจิกายน 2538

เรื่อง แนวทางการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยน้ำท่วมภายใต้แผนปรับปรุงโครงสร้างและระบบ
การผลิตการเกษตร และแผนฟื้นฟูการเกษตร

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาภาพถ่ายหนังสือด่วนที่สุด ที่ กษ 0207 (ศูนย์)/42608 ลงวันที่ 30 ตุลาคม 2538

1. ความเป็นมา

1.1 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการฯ ให้ดำเนินงานในแผนงานที่สำคัญ คือ

(1) แผนปรับปรุงโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร (มติ ค.ร.ม. 28 ธ.ค. 36) เพื่อปรับ
ลดพื้นที่ปลูกพืชที่มีปัญหา (เช่น ข้าว มันสำปะหลัง) โดยสนับสนุนให้เกษตรกรทำกิจกรรมอื่นทดแทน เช่น
โคนม ปลูกเนื้อ ไม้ผล ไม้ยืนต้น ไร่นาสวนผสม ด้วยการให้สินเชื่อผ่อนปรนและปัจจัยการผลิตที่จำเป็นบาง
ส่วนแก่เกษตรกร ระยะเวลาดำเนินงานตั้งแต่ปี 2537-2539 ในพื้นที่ 76 จังหวัด เป้าหมายจะลดพื้นที่
ปลูกพืชที่มีปัญหาประมาณปีละ 1 ล้านไร่

(2) แผนฟื้นฟูการเกษตร (มติ ค.ร.ม. 13 ส.ค. 34) เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรยากจนได้มี
โอกาสปรับเปลี่ยนระบบการผลิตในไร่นาด้วยการให้สินเชื่อผ่อนปรนและบริการทางวิชาการ ระยะเวลา
ดำเนินงานตั้งแต่ปี 2535-2539 ในพื้นที่เป้าหมาย 44 จังหวัด 120 อำเภอ 1,050 ตำบล
10,354 หมู่บ้าน

1.2 ผลการดำเนินงานตามแผนทั้งสองดังกล่าวจนถึงปัจจุบัน ได้มีเกษตรกรเข้าร่วมและได้รับเงินกู้
จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5 ต่อปี
ประมาณ 280,000 ราย เป็นเงินกู้ทั้งสิ้นประมาณ 11,000 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่นักเกษตรกรกู้เงินไป
ทำการเกษตรระยะยาว เช่น ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น เลี้ยงสุกร เลี้ยงสัตว์น้ำ และทำไร่นาสวนผสม

/2. บัญชี...

2. ปัญหา

2.1 ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม - ตุลาคม 2538 ได้เกิดภาวะการฉ่ำน้ำท่วมอย่างรุนแรง มีจังหวัดที่ได้รับ ความเสียหายถึง 65 จังหวัด ซึ่งส่วนใหญ่มเสียหายทั้งทางด้านพืช ปศุสัตว์ และประมง รอยเป็นความเสียหาย ด้านพืชประมาณ 9.17 ล้านไร่ ด้านปศุสัตว์ 6.12 ล้านตัว และด้านประมงเป็นพื้นที่ 271.223 ไร่ และเป็น จำนวนบ่อที่เลี้ยงสัตว์น้ำ 94,686 บ่อ (รายละเอียดในรายงานสถานการณ์น้ำท่วมและความเสียหายด้าน การเกษตร ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย)

2.2 ความเสียหายตามข้อ 2.1 ได้ครอบคลุมพื้นที่ดำเนินการตามแผนปรับปรุงโครงสร้างและระบบการผลิต การเกษตรและแผนฟื้นฟูการเกษตรด้วย จึงมีเกษตรกรที่เข้าร่วมแผนทั้งสองนี้จำนวนหนึ่งได้รับความเสียหาย และได้รับความเดือดร้อน คือ

- (1) ไม่สามารถชำระหนี้สินที่กู้จาก ธ.ก.ส.ตามที่กำหนดได้ และหนี้สินจะมากขึ้นเพราะดอกเบี้ย
- (2) ขาดรายได้ในการยังชีพ
- (3) ขาดเงินทุนเพื่อฟื้นฟูอาชีพใหม่

3. แนวทางการช่วยเหลือเกษตรกร

เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนทางด้านหนี้สินและช่วยเหลือเกษตรกรได้ฟื้นฟูสภาพการผลิตที่ได้ รับความเสียหาย จึงเห็นสมควรกำหนดแนวทางการช่วยเหลือเกษตรกรที่เข้าร่วมดำเนินงานตามแผนปรับ โครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตรและแผนฟื้นฟูการเกษตรซึ่งประสบภัยน้ำท่วม ดังต่อไปนี้

3.1 กรณีหนี้เงินกู้เดิม

- (1) ขยายระยะเวลาการชำระหนี้เงินกู้สัญญาเดิมที่มีอยู่กับ ธ.ก.ส. ออกไปอีก 5 ปี เนื่องจาก หนี้เงินกู้เดิมเป็นเงินกู้ระยะยาวเป็นหลัก เมื่อประสบภัยธรรมชาติจะคืนทุนได้ช้า
- (2) งดคิดดอกเบี้ยเงินกู้สัญญาเดิมรวม 7 ปี คือตั้งแต่ปีแรกจนถึงปีสุดท้าย และลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้เหลือร้อยละ 3 ต่อปีตั้งแต่ปีที่ 8 เป็นต้นไปจนถึงปีสิ้นสุดระยะเวลาชำระหนี้เงินกู้

3.2 กรณีเงินกู้เพื่อฟื้นฟูการผลิตใหม่

- (1) ให้ออกเงินกู้สัญญาใหม่แก่เกษตรกร เพื่อนำไปฟื้นฟูการผลิตทางการเกษตรที่ได้รับความเสียหาย โดยคิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้กับเกษตรกรร้อยละ 3 ต่อปี และให้มีระยะเวลาการปลอดชำระหนี้จนถึงปีที่มิ รายได้ในปีแรก ทั้งนี้ทั้งนี้ทั้งเงินสินเชื่อตามแผนปรับปรุงโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตรที่ได้รับอนุมัติ จากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2538 เพื่อให้กู้แก่เกษตรกร หากไม่พอให้นำเสนอขออนุมัติเพิ่มเติม จากคณะรัฐมนตรีต่อไป

20/28

(2) พิจารณาลดหย่อนเรื่องหลักประกัน, เงินกู้ และขยายวงเงินกู้ให้สูงขึ้น รวมทั้งปรับปรุงหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ตามข้อตกลงระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับ ธ.ก.ส. เพื่อให้เกษตรกรที่ประสบภัยน้ำท่วมได้กู้เงินไปฟื้นฟูสภาพการผลิตตามที่ควรเป็นจริง

4. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

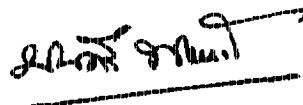
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

4.1 อนุมัติในหลักการให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยน้ำท่วมภายใต้แผนปรับปรุงโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตรและแผนฟื้นฟูการเกษตร ตามแนวทางที่เสนอในข้อ 3 สำหรับหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติ มอบหมายให้คณะกรรมการปรับปรุงโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร และหรือคณะกรรมการแผนฟื้นฟูการเกษตร เป็นผู้กำหนดและกำกับดูแลการให้ความช่วยเหลือ

4.2 มอบหมายให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือ ธ.ก.ส. ดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรตามแนวทางที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ และให้ ธ.ก.ส. ขอตั้งงบประมาณประจำปี หรือของบกลางสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายชดเชยในการงดดอกเบี้ย และลดดอกเบี้ยตามจำนวนเงินที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละปี โดยให้ ธ.ก.ส. ให้ความสำคัญกับรายละเอียดยกกับสำนักงานประมาณต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเกล้าฯ สอนคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปด้วย จักขอบคฤตมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายมนตรี พงษ์พานิช)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กองแผนงาน

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

โทร. 282-9565

โทรสาร. 282-1832

21/28

ด่วนที่สุด

ที่ กษ 0207(ศูนย์) 42608

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม 10200

30 ตุลาคม 2538

เรื่อง การฟื้นฟูการเกษตรหลังน้ำลด

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

- อ้างถึง 1. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร 0215/10686 ลงวันที่ 21 กันยายน 2538
2. หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ 0207(ศูนย์)/41870 ลงวันที่ 13 ตุลาคม 2538

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบอุทกภัย และแผนพัฒนาการเกษตรหลังน้ำลด จำนวน 100 ชุด

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รายงานเพื่อคณะกรรมการกฤษฎีกา ทราบถึงสถานการณ์การเกิดอุทกภัยและการดำเนินการให้ความช่วยเหลือมาเป็นปกติทุกสัปดาห์ มาตั้งแต่วันที่ 18 สิงหาคม 2538 เป็นต้นมา และเนื่องจากภาวะอุทกภัยในหลายจังหวัดได้ผ่อนคลายลงไป ระดับน้ำในหลายจังหวัดได้เริ่มลดลงเข้าสู่ภาวะปกติ ในขณะที่บางจังหวัดยังคงมีระดับน้ำท่วมขังอยู่ ซึ่งจำเป็นต้องเร่งให้การช่วยเหลือในระยะฉุกเฉิน และเตรียมการให้ความช่วยเหลือต่อเนื่อง ภายหลังระดับน้ำลดลงแล้ว นั้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงขอรายงานแผนการดำเนินการให้ความช่วยเหลือภายหลังน้ำลดในช่วงฤดูแล้ง เพื่อโปรดทราบ ดังนี้

1. สภาพความเสียหายที่เกิดขึ้นและการให้ความช่วยเหลือที่ย่นย่อ

1.1 สภาพความเสียหาย

จากการรายงาน ณ วันที่ 25 ตุลาคม 2538 มีจังหวัดที่ประสบอุทกภัย และเกิดความเสียหายทางด้านพืช รวม 65 จังหวัด พื้นที่เสียหาย รวม 9,172,085 ไร่ ความเสียหายด้านปศุสัตว์ รวม 56 จังหวัด สัตว์ตายหรือสูญหาย 6,124,088 ตัว และความเสียหายด้านประมง รวม 59 จังหวัด พื้นที่บ่อเลี้ยงสัตว์น้ำเสียหาย รวม 271,223 ไร่

1.2 การให้ความช่วยเหลือที่ยั่งยืน

ส่วนราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดต่าง ๆ ได้ใช้เงินอุดหนุนราชการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2538 เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรไปแล้ว ในด้านพืช 16 จังหวัด ด้านปศุสัตว์ 12 จังหวัด และด้านประมง 3 จังหวัด อย่างไรก็ตาม ในระหว่างเกิดอุทกภัย กรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการแจกจ่ายอาหารสัตว์จำนวน 5,149 ตัน ช่วยรักษาสัตว์เจ็บป่วย 806,905 ตัว และฉีดวัคซีนป้องกันโรคระบาดสัตว์ 236,793 ตัว

2 แผนการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูความเกษตรภายหลังน้ำลด

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการขออนุมัติเงินบกลาง ฯ เพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบอุทกภัย โดยได้รับอนุมัติ ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2538 (ตามหนังสือที่อ้างถึง 1) ส่วนการขออนุมัติครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2538 ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาให้ความเห็นจากสำนักงบประมาณ (ตามหนังสือที่อ้างถึง 2) ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เตรียมการและดำเนินการให้ความช่วยเหลือ โดยจัดทำเป็นแผนการให้ความช่วยเหลือตามเอกสารที่ส่งมาด้วยที่ 1 ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

2.1 ด้านพืช จะเร่งรัดในการจัดส่งปัจจัยการผลิต ได้แก่ พันธุ์พืชและปุ๋ยเคมี เพื่อให้เกษตรกรนำไปปลูกทันทีที่น้ำลด โดยแยกเป็น นาข้าว 149,780 ไร่ ถั่วเขียว 26,250 ไร่ ข้าวโพดหวาน 1,719 ไร่ ผักชนิดต่าง ๆ 100,351 ไร่ และถั่วเหลือง 16,055 ไร่

อนึ่ง เพื่อเป็นการเร่งรัดการให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มอบหมายให้กรมวิชาการเกษตรจัดทำโครงการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบอุทกภัยเพิ่มเติมจากการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเกษตร โดยมีเป้าหมายที่จะช่วยให้เกษตรกร 89,880 ครัวเรือน ปลูกพืชไว้บริโภคในครัวเรือน และเป็นการเสริมรายได้ในระยะแรก โดยจะขออนุมัติเงินบกลางเพิ่มเติมอีก 25 ล้านบาท

2.2 ด้านปศุสัตว์ จะเร่งรัดในการจัดส่งอาหารสัตว์แจกจ่ายแก่เกษตรกร จำนวน 7,500 ตัน เวชภัณฑ์สำหรับรักษาโรคสัตว์ 1,345,215 หน่วย รวมทั้งจัดหาพันธุ์สัตว์แจกจ่ายแก่เกษตรกรตามระเบียบการให้ความช่วยเหลือของกระทรวงการคลัง จำนวน 500,100 ตัว

นอกเหนือจากการให้ความช่วยเหลือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้น กรมปศุสัตว์ จะได้เสนอขอเงินบกลางเพิ่มเติมอีก 96,350,000 บาท เพื่อสนับสนุนอาชีพการเลี้ยงสัตว์ปีก จำนวน 200,000 ตัว แก่ผู้ประสบอุทกภัย จำนวน 10,000 ราย โดยคาดหวังว่า จะมีสัตว์ปีกเพิ่มขึ้นเป็น 10 เท่า (2 ล้านตัว) ภายในระยะเวลา 6 เดือน และเกษตรกรผู้เลี้ยง จะมีรายได้ไม่น้อยกว่าเดือนละ 750 บาท ภายในหลังเลี้ยงไปแล้ว 45 วัน

23 ด้านประมง ได้ดำเนินการจัดซื้อพันธุ์สัตว์น้ำชนิดต่าง ๆ สำหรับแจกจ่ายแก่เกษตรกร จำนวน 31,806,000 ตัว และอาหารสัตว์น้ำ 2,265.8 ตัน เพื่อแจกจ่ายแก่เกษตรกร (ตามจำนวนบกล่างที่ได้รับครั้งที่ 1) และเตรียมการจัดหาพันธุ์สัตว์น้ำ เพื่อแจกจ่ายเพิ่มเติมอีกประมาณ 300 ล้านตัว และอาหารสัตว์น้ำประมาณ 21,000 ตัน

3 แผนการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง

ในส่วนของเกษตรกรที่ประสบอุทกภัย และไม่อาจจะปลูกพืชได้ทันถึงต้นน้ำลด หากแต่มีพื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกพืชในช่วงฤดูแล้ง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้สำรวจ และกำหนดแผนการให้ความช่วยเหลือปัจจัยการผลิตสำหรับเกษตรกรนำไปเพาะปลูกเป็นนาข้าว 612,010 ไร่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 96,743 ไร่ ถั่วลิสง 112,345 ไร่ ถั่วเหลือง 270,350 ไร่ ถั่วเขียว 398,200 ไร่ ข้าวโพดหวาน 93,056 ไร่ โดยจะใช้เงินงบกลางที่ได้รับอนุมัติและที่อยู่ระหว่างการพิจารณา

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากภาวะอุทกภัยครั้งนี้ เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางและยาวนานเป็นพิเศษ ทำให้ผลผลิตโดยรวมของประเทศลดลง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้กำหนดให้ขยายการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2538/2539 ให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ซึ่งนอกจากจะเป็นช่วยบรรเทาความเสียหายแก่เกษตรกรที่ประสบอุทกภัยแล้ว ยังจะเป็นการรักษาระดับปริมาณผลผลิตให้มีขาดแคลนได้ โดยกำหนดเป้าหมายการปลูกไว้ในเบื้องต้น ดังนี้ คือ ข้าว (นาปรัง) 50 ล้านไร่ พืชไร่ชนิดต่าง ๆ 2.4 ล้านไร่ (แยกเป็นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 1 แสนไร่ ถั่วลิสง 1 แสนไร่ ถั่วเหลือง 1 ล้าน 2 แสนไร่ ถั่วเขียว 4 แสนไร่ พืชไร่อื่น ๆ 6 แสนไร่) และพืชผักอีก 8 แสนไร่ รวมพื้นที่ปลูกพืชฤดูแล้ง 82 ล้านไร่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) มนตรี พงษ์พานิช

(นายมนตรี พงษ์พานิช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวง

ศูนย์ปฏิบัติการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ

☎ 2818710

โทรสาร 2811363

อธิบดี

สำเนาถูกต้อง

นางวัลภา ทนวรรณ์
(นางวัลภา ทนวรรณ์)
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน